

paa sædvanlig Maade, vil det være sundt for Udviklingen og nyttigt for Samfundet, at disse Jordarealer kan anvendes til Udstykning under gode og mere stabile Brugsformer.

Naar det tages i Betragtning, at hurtig Hjælp er dobbelt Hjælp, kan det med Rette hævdes, at Samfundets Interesse i disse Besiddelser (Len, Stamhuse og Fideikommisgodser) er varetaget paa forsvarlig Maade ved en Løsning af Spørgsmaalet som af mig foreslaaet ved de stillede Ændringer til Flertallets Forslag, selv om det med nogen Ret kan menes, at Samfundets Medejendomsret er noget større end det her forlangte Vederlag.

Jordspørgsmaalets Løsning ved en rationel Grundværdibeskatning, der giver Adgang til Erhvervelse af Jord til dens Brugsværdi for det arbejdende Folk, hæmmes ikke ved dette Forslag, naar det betragtes som en Reform, der kun tilsigter at løse et gammelt politisk Spørgsmaal paa en gennemførlig Maade i en Tid, hvor de Fordele, der opnaas, er haardt tiltrængte, men det er klart, at Forslaget ikke paa nogen Maade løser Jordspørgsmaalet. Forslaget vil i det højeste kunne medvirke til at tilfredsstille Trangen til Jord i en Overgangstid, indtil Virkningerne af en Grundskyldsreform overflødiggør mindre og stærkt begrænsede Reformere til Erhvervelse af Jord til mindre Brug.

Døcker og Holstein-Holsteinborg gør følgende Betragtninger gældende:

En fuldstændig Ophævelse af Majoratsbaandet, der medfører Successionsrettens Bortfald, kan efter vor Mening ikke begrundes ved en Henviisning til, at det staar den almindelige Lovgivningsmagt frit for at ændre Arvegangsreglerne. Udsigten til Arv i almindelig Forstand er nemlig afhængig af, paa hvilken Maade Arveladeren har handlet med sin Formue, og er derfor usikker, medens Nydelsesretten til Formuen i Majoratsforhold netop er tilsikret Successor efter Successor ved Majoratsbaandet. Derimod maa Hjemmelen til Majoratsbaandets og Successionsordenens Ophævelse søges i selve Grundlovsbudets Ord om, at det skal ved Lov nærmere ordnes, hvorledes de nu bestaaende Len og Stamhuse — hvilke Betegnelser formentlig *kan* omfatte baade Jord og Kapital m. m. — samt Fideikommisgodser — der er stillet i Modsætning til de frit oprettelige *Pengefideikommiss* — kan overgaa til *fri Ejendom*, d. v. s. til Besidderens frie Ejendom.

Under de til forskellige Tider førte Forhandlinger om Majoraters Overgang til fri Ejendom har der imidlertid fremstillet sig to særlige Tvistepunkter, om hvilke Grundloven altsaa ikke udtaler sig klarere, end at forskellige Opfattelser har kunnet gøre sig gældende. Disse Punkter er følgende:

1. Spørgsmaalet om, hvorvidt Majoratsbaandet bør søges løst ad Frivillighedens Vej eller ved Tvang.
2. Spørgsmaalet om, hvorvidt Afløsningen kun bør omfatte det tilstedeværende Jordegods eller Majoraternes hele Masse, altsaa ogsaa Fideikommiskapitalerne.

Hvad det første af disse Spørgsmaal angaar, bygger nærværende Lovforslag paa Frivillighedsprincippet, saaledes at der ikke øves nogen Tvang overfor Majoratsbesidderne.

Hvad det andet Spørgsmaal angaar, forekommer det os, at der ikke foreligger nogen Nødvendighed for at lade Afløsningen omfatte mere end Jordegodset,